

Referat fra faggruppe kommunalteknikk 30.1.2025, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Solveig Fagerli (leder, Eidsvoll), Natalie Bennett Smestad (Eidsvoll), Ismatullah Barakzai (Eidsvoll), Erik Borander (Nannestad), Andrew Bennett (Ullensaker), Kjersti S. Vik-Strandli (Ullensaker), Fredrik Rustøen (Ullensaker, sak 9), Rune Storstein (Hurdal), Kenneth Fladby Sørensen (Hurdal), Oda Hanssen (Østre Toten) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Torbjørn Raugstad (Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus), Anne S. Karlsen (Nes), Abdul Jabbar (Nes), Liv Thea Hanestad (Nes) og Rita Romsås Fjeldberg (Ullensaker).

Merknader:

Fredrik Rustøen arbeider med nærings- og industripluss (NIP) i Ullensaker kommune, og orienterte i sak 9, som ble tatt etter sak 4. Fordi det var flere helt nye i møtet/gruppa, ble det også brukt litt tid innledningsvis på hovedprinsippene i dagens vannforvaltning.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (8.10.24). <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Diverse orienteringer <u>Helge orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fra styringsgruppemøtet 21.11.24. • Styreleder i Huvo (ordfører i Hurdal) ble, på møtet i VRU 21.10.24, valgt inn i Politisk Utvalg i vannregion Glomma. Han representerer dermed kommunene i Akershus i det politiske forumet. • Da styreleder pt. er sykemeldt, er det nestleder (varaordfører i Eidsvoll) som overtar som fungerende styreleder i Huvo. • Nye tilskuddsmidler på kr. 358.333, - ble mottatt 21.11.24 fra Akershus fylkeskommune. I tillegg ble bidrag til vassdragsovervåkingen fra SF på kr. 350.000, - (som i fjor). • Det var i fjor 4 samlinger/møter mellom vannområdene, SF, FK og VRM i VR Glomma. • Huvo deltar i et brukerpanel for fagsystemene Vann-Nett/Vannmiljø. Det var i fjor ca. 4 møter per år. Miljødirektoratet tilsetter nå en ny person for å drifte/videreutvikle Vann-Nett. • NVE, Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet og SF lager nå en veileder for skjøtsel av kantsoner og forhåndsgodkjenning ved hogst langs vassdrag. Ventes ferdig med det første. Helge har gitt innspill. • Det har vært en del utskiftninger på hvilke personer i regionale/nasjonale sektormyndigheter som deltar i Huvo/er Huvo sin kontaktperson (oppdatert deltagerliste). Helge har hatt teams-møter/kontakt med alle deltagerne høsten 2024. • Rapporten fra Det Europeiske miljøbyrået (EEA) om status for Europas vann (lenke). • Nasjonal handlingsplan for restaurering av vassdrag. • Høring forskrift om standardvilkår for konsesjonsfrie vassdrag. • Tilstandsrapport for Oslofjorden. Oppdatert 20.1.2025. Lenke. • Avisoppslag og utadrettet informasjonsarbeid (2 foredrag fra Huvo på nasjonalt restaureringsseminar i Sandnes (lenke, lenke), omtale av Hurdalselva i 	

	<p>Kommunal Rapport (lenke) og av N4S i Gjødingelva av Klima- og miljøministeren (lenke).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny juridisk avklaring om at vannområdesamarbeidet er organisert etter vannforskriftens § 23, ikke kommuneloven. • Oversikt over involveringsmøter mht. oppdateringen av Vann-Nett, mm. høsten 2024: Befaring BaneNor, prosjektgruppemøte N4S/NIBIO, VRU-møtet, Akershus Energi, kontraktsmøte med NIVA, SVV og div. arbeidsmøter ifm. restaureringsprosjektene. • Ny forskrift (1.1.2025) om kommunens myndighet etter forurensningsloven. Viktig: Den skal heretter brukes som hjemmelsgrunnlag (lenke). • <u>Diverse fagtreff, seminarer mm. siden forrige møte:</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 17.10.24: Bærekraftig klimatilpasning og overvannshåndtering (lenke). ➤ 22.10 – 23.10.24: Nasjonalt seminar om restaurering av vassdrag og våtmarker (lenke, lenke). ➤ 12.11.24: Seminar om arealplanlegging og vannmiljø (lenke, lenke). ➤ 4.12.24: Nytt avløpsdirektiv – hva har det å si for mennesker og miljø i Norge? (lenke, lenke). • <u>Kommende seminarer/samlinger:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Det ble gitt en oversikt over kommende seminarer/fagtreff i regi av Vannforeningen (lenke). ○ Nasjonal vannmiljøkonferanse 8.-9. april 2025. På Gardermoen (lenke) ○ Avløpskonferansen 2025 – små avløp, store utfordringer, 21.-22. mai (lenke). <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle ble oppfordret til å se nærmere på referater/videoer fra relevante fagtreff/seminarer, og delta på de kommende fagtreffene/seminarer osv. som anses relevante. 	Alle
3	<p>Status Huvo-problemkartlegginger/prosjekter</p> <p><u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Høverelva-Hurdalselva. 4 km av elveløpet er ferdig restaurert (lenke). • Status fiskenedløp i Flaen Mølle (lenke, lenke). Huvo og Hurdal kommune har bistått dameier, og søknad om økonomiske tilskudd er sendt. Det skal søkes om tillatelser med det første. • Status fiskenedløp fra Glassverkdammen (lenke). Ble utsatt av dameier fra 2024 til 2025. Avtale undertegnet mellom Huvo og Hurdal Verk FH. Huvo bistår slik at miljøtiltakene blir gjennomført. Planlagt sommeren 2025. • Det ble orientert om tanker om oppfølgingen av fisketrappa ved Hurdal Verk. • N4S-pilotprosjektet (lenke, lenke, lenke) i Gjødingelva ble gjennomgått. Prosjektet er avsluttet og rapportert til Nordisk Ministerråd av NIBIO. Men følges opp videre av NIBIO. Ny film i 2024 (lenke). Ny rapport fra NIBIO i 2024 (lenke). • Kartleggingen av elvemusling i Gjødingelva måtte utsettes fra 2024 til 2025 pga. vedvarende for mye vann. Elfisket ble gjennomført (lenke). Hurdal Grunneierlag er villig til å være tiltakshaver. Lokal arbeidsgruppe er etablert (lenke). Huvo og Hurdal kommune har bistått grunneierlaget, og søknad om økonomiske tilskudd er sendt. Det skal søkes om tillatelser med det første. • Hegga. <u>ROS-analysen</u> på restaureringsplanen. Avtalen med <u>NIVA/CBEC</u> er signert. Økonomisk ramme 550.000, -. Planlagt folkemøte i mai. Gjennomføring mai-august. Ferdig rapport innen 1. november. • Gjenåpning av Gudmundsbekken. Midler mottatt fra NVE. Kostnadsøkning. Noe tilskudd gitt også fra Huvo. Planlegging har pågått høsten 2024. Det er store utfordringer med omlegging av veien. Kan bli for dyrt. Vurderes nå videre. • Prøvefiske fra Øyangen, effektoppfølging. Ble gjennomført som planlagt i høst. Statsforvalteren i Innlandet skriver rapporten. Ventes ferdig i vinter. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollfiske i bekker. Gjennomført i Gjødingelva og 3 bekker/elver i Eidsvoll som planlagt i fjor høst. Rapport ferdig (lenke). • Innsamling av DNA-prøver for storørreten i Hurdalssjøen pågår. Kun 1 ørretskjell mottatt i 2024. Innsamlingen går veldig sakte. • RIPARAGRO (lenke). FoU-prosjekt med ramme på 16 mill. 3-årig. Styres/eies av Senter for Utvikling og miljø, UiO (SUM). Mange deltagende, deriblant Huvo, VO Leira-Nitelva, Ullensaker kommune og VRM. To M.Sc.-studenter er godt i gang. Huvo bidrar med 30.000 til de to studentene og minst 1 ukesverk. • Status vassdragsovervåkingen. Økologiprøver tatt høsten 2024 som planlagt av NIVA/Huvo. Rapporten for 2024 skal inneholde økologi/klassifisering og trendanalyser, i tillegg til vanlige kjemimålinger. Kommer i mars 2025. 	
4	<p>Videre oppfølging tilsyn spredt avløp – felles samarbeid</p> <p>Jf. sak 4 i møte 1.2.2024 (lenke) og sak 9 i forrige møte (lenke). Det ble gitt en orientering fra foredraget: «Erfaringer med felles avløpskontor for å rydde opp i spredt avløp». Fra Ål kommune, der 5 kommuner har etablert et felles tilsynskontor (lenke). Erfaringene derfra er meget gode. Det er også gode tilsvarende erfaringer fra Lier kommune m.fl. på tilsvarende. Fordeler, ulemper og tanker om videre prosess ble drøftet. Både Nannestad, Ullensaker, Eidsvoll og Hurdal er positive til dette, og signaler fra Nes kommune er også positive til å forsøke å etablere et felles tilsynskontor på Øvre Romerike. Gjerdrum kommune har også meldt sin interesse for eventuelt å bli med. Tilsvarende drøftes også i regionen Gjøvik, Nordre Land og Østre Toten. Men en etablering av felles kontor er en omfattende prosess å starte opp. Det må først tas opp på adm. ledernivå, og så politisk.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Et slik felles kontor bør også kobles til oppfølging av forurensingsloven. 2. Helge orienterer styringsgruppa om tankene rundt dette, på kommende styringsgruppemøtet. Solveig/Erik bidrar med plansjer inn til styremøtet. 3. Det bør arrangeres et møte med KAV Hallingdal der enhetsledere el. deltar for å drøfte videre muligheter og prosesser for felles tilsynskontor. 4. Erik og Kjersti, med innspill fra Rune, ser nærmere på saken, og tar initiativ til et møte med skisse til videre fremdrift. 	<p>Helge Solveig/Erik</p> <p>Erik, Kjersti, Rune</p>
5	<p>Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak innen temaet kommunalteknikk/spredt avløp i Huvo</p> <p>Det ble opplyst at rapporteringen på Oslofjorden foretas innen 1. mai. Det ble minnet om at vannforskriften/vannforvaltningsplanene med tilhørende retningslinjer/vedtak skal inn som rammebetingelser for kommunene i hovedplaner VA, kommuneplaner osv: vannforskriften, regionale vannforvaltningsplaner, nasjonale føringer fra 2019, godkjenningsbrevet fra KLD, fylkestingsvedtaket 15.12.21, forventningsbrev fra Vannregionmyndigheten 13.10.23.</p> <p><u>Eidsvoll kommune. Solveig og Natalie orienterte:</u> I sone 5 og 6 er pålegg sendt ut. I sone 7 og 8 skal nå informasjonsmøte avholdes og varsler sendes ut. Hovedplanen med tilhørende revidert handlingsplan for spredt avløp skal etter planen opp før sommeren.</p> <p><u>Nannestad kommune. Erik orienterte:</u> Det er for tiden utfordringer med gjennomføringen av oppgavene. Videre fremdrift i politisk vedtatt hovedplan er nå trukket tilbake, og tiltakene er satt «på vent». Hvert nytt tiltak må nå opp til politisk behandling, og tas sak for sak. Men i Huvo-området jobbes det videre med oppgraderingen i Sandsnesseter. Det er et kap. 13 anlegg som må følges opp. VF Hæra er ferdig, men påleggene må følges opp. I Herstua (ved Hæra) ønskes det tilknytning til ny forlengelse av avløpsnett fra Maura via gamle Dalsvei til Herstua.</p>	

	<p><u>Ullensaker kommune. Andrew orienterte:</u> Det jobbes for tiden videre med tilkobling til i) Kopperudsvegen (hovedledning lagt, ikke tilkoblet), ii) Hauer seter (gjennomføres i mars) og iii) Fjellbergvegen der 10 – 15 boligeiere fikk pålegg om tilkobling høsten 2024.</p> <p><u>Hurdal kommune. Rune orienterte:</u> Det er ikke mye endringer siden forrige møte. Det er om lag 6 – 8 anlegg som oppgraderes «av seg selv» i året. Kommunen prøver nå primært å få flest mulig tilkoblet. Ca. 50 boliger ved Knaimoen og 9 ved Hagavegen skal kobles til kommunalt avløpsnett. Er i gang med å bygge nytt renseanlegg, som har blitt en del forsinket da det tok tid å fastsette endelige rensekra. Fikk brudd på en ledning i Hurdalssjøen, som ble reparert i sommer. Da ledningen raskt ble stengt, gikk det minimalt med avløpsvann ut i Hurdalssjøen (kun 1 pumpekjøring). Det var tynne og dårlige rør. Den nye ledningen skal ha en levetid på 80 – 100 år, med mengdemålinger i begge ender, slik at en evt. lekkasje raskt skal oppdages. Neste prosjekt blir tilknytning av 50 – 60 boliger på Klokkermoen. Hovedplan VA og kommuneplan skal nå rulleres.</p> <p><u>Østre Toten: Oda orienterte.</u> Er i gang med ny hovedplan VA. Kommunen har pt. ikke noen gjeldene plan for opprydding av spredt avløp. Det arbeidet går sakte fremover. Pålegg som er gitt tidligere følges opp. Det blir en ny stilling på arbeidet med å få flere over på kommunalt avløpsnett. Om lang 70 er nå tilkoblet av de ca. 100 som er planlagt koblet på. I nedbørsfeltet til Huvo er det omtrent bare hytter, stort sett med tette tanker og ikke vann inn i hyttene. De følges opp dersom det er avvik.</p> <p><u>Nes: Forfall.</u> <u>Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus: Forfall</u></p>	
6	<p>Oppdateringer tiltaksstatus og nye tiltak i Vann-Nett Som vedlegg til saken fulgte uttrekk (i excel) fra Vann-Nett på alle tiltak og i tillegg et uttrekk sortert på kommune og faggruppe kommunalteknikk. Det ble diskutert om nye indikatorer burde tas inn i tiltaksrapporteringen. Tabelloversikten med opprydding spredt avløp ble drøftet. <u>Konklusjon/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nye tiltak er tillatt lagt inn i Vann-Nett fortløpende. Kontakt Helge for å legge inn nye tiltak. 2. Alle ser gjennom vedlegg 1 i innkallingen (alle tiltak), og gir beskjed til Helge dersom noe skal endres i Vann-Nett (f.eks. oppdaterte kostnader, info-tekst o.l.). 3. Alle sjekker og evt. retter dersom noe i vedlegg 2 i innkallingen (tiltaksoversikt kommunalteknikk) skal rettes. Beskjed gis til Helge. <p>Opprettinger/suppleringer/inns spill gis til Helge innen 2 uker.</p>	<p>Alle</p> <p>Alle</p> <p>Alle</p>
7	<p>Rapportering tiltaksstatus, årsmelding og innspill til Huvo-budsjettet for 2026 Som vanlig skal Huvo/kommunene rapportere til politisk ledelse (jf. styrevedtak 11/24) og VRM. Det innbefatter: a) tiltakslista, b) årsmelding og c) vassdragsovervåkingen for 2024. Temaet ble drøftet, særlig dersom noen ønsker endringer og/eller har innspill til forbedringer, eller innspill til Huvo-budsjettet. Dette tas i all hovedsak videre via prosjektgruppa, men alle faggruppene kan gi innspill. Det ble påpekt fra kommunalteknikk-gruppa at hovedutfordringen på tiltaks-gjennomføringen innen VA er finansiering av tiltakene for privatpersoner. <u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tabelloversikten med opprydding spredt avløp ble drøftet. Nytt forslag oversendes, og fylles ut av hver enkelt kommune. 2. Tabelloversikten med status for hovedplaner VA oppdateres. 3. Oversikt over utviklingen av antall tilsyn med spredt avløp kan være aktuelt å ta inn senere, men ikke i år. Må avvente til en tilsynsordning er veietablert. 	<p>Alle</p> <p>Solveig, Helge</p>

	<p>4. En oversikt over hver kommunes vedlikeholdstakt drøftes igjen neste år.</p> <p>5. Evt. innspill som bør tas inn i årsmeldingen for 2024 og/eller Huvo-budsjettet kan gis nå, men det tas primært via prosjektgruppa til styringsgruppa.</p> <p>Evt. innspill sendes til Helge innen 2 uker.</p>	Solveig, Helge Alle
8	<p>Tekstgrunnlaget til «Hovedutfordringer» og planprogram 2028-2033</p> <p>Milepælene for rulleringen av de regionale vannforvaltningsplanene ble presentert. Hovedutfordringsdokumentene på VO- og VR-nivå samt planprogrammet er nå lagt ut på høring 1.1.-30.6.2025 (lenke). I sak 12/24 vedtok styret hvordan Huvo skal forankre arbeidet videre og inn i eierkommunene. Alle kommunene i Huvo klarte å gjøre tiltakene operative innen fristen 15.12.24 (👍), iht. vannforskriften (§ 25). Som vedlegg til innkallingen fulgte en stikkordsliste over temaer som er notert fortløpende som forbedringspunkter, gitt bl.a. i alle faggruppene. Det ble drøftet om det er spesielle saker/temaer som nå ønskes tatt inn fra kommunene i den formelle høringen. Sekretariatet skal lage et tekstgrunnlag/forslag til saksfremlegg som hver kommune selv kan bruke til å besvare høringen. Det tas videre av kommunenes representanter i prosjektgruppa og inn i den enkelte kommune for politisk behandling.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Evt. innspill sendes til Helge innen 2 uker.</p>	Alle
9	<p>NIP – praksis, problematikk og løsninger</p> <p>Fredrik Rustøen jobber med industri- og næringspåslipp (NIP) i Ullensaker kommune. Han har utviklet en digital løsning for prosedyrer, inkl. kartløsninger (i QGIS), som gjør arbeidet mye enklere. Det bygger på WEB-sak og andre vanlige programvarer som kommunene har, men som er spesialtilpasset NIP av Ullensaker kommune. Temaer som han orienterte om var blant annet: Faktureringsgrunnlaget for NIP, regler/hvordan det jobbes, hva det i praksis vil si å følge opp NIP – både faglig og som myndighet og hvordan tilsynene gjennomføres. Det skal være innenfor selvkost, og hvordan dette ble finansiert fra Ullensaker kommune ble forklart. De bruker «Forskrift om olje- og/eller fettholdig avløpsvann, Ullensaker kommune, Viken». Både Eidsvoll og Nannestad kommuner viste stor interesse for de modifiserte programmeringsløsningene som Ullensaker kommune nå har utviklet, og ønsket noe tettere dialog rundt det. Temaet er også relevant for «Nettverk for olje- og fettutskillere» i Norsk Vann (lenke), som har åpen deltagelse, med møter på teams en gang i måneden.</p>	
10	<p>Vann i arealplanleggingen og overvannshåndtering</p> <p>Det er svært viktig at rammebetingelsene gitt i vannforskriften og de regionale vannforvaltningsplanene tas inn og etterleves av kommunene i deres hovedplaner VA, kommuneplan, arealplanlegging (og annen planlegging som påvirker/er relevant for vannmiljøet). Den varslede oppdaterte (digitale) veilederen fra Miljødirektoratet er ikke klar, men ventes med det første. Annen informasjon inntil videre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veileder: Vannmiljø - miljødirektoratet.no (lenke). Oppdateres med det første. • Veileder: Utrede konsekvenser for vannmiljø, miljødirektoratet (lenke). • Se gjerne også: Presiseringen av sammenhengen mellom bestemmelsene i plan- og bygningsloven og vannforskriften 03.03.23 (lenke). <p>Se også en rekke tips om seminarer, rundskriv, veiledere mm i referatet fra forrige møte, sak 13 (lenke).</p>	
11	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker. Det ble ikke tid i møtet til gjennomgang av nye «Vann-Nett». Skal noe hentes ut fra Vann-Nett til f.eks., hovedplaner, så kontakt gjerne Helge for bistand. Dersom noen ønsker å bli med ut i felt i forbindelse med kommende Huvo-prosjekter, er det bare å si i fra til Helge.</p>	

Neste møte

Tid: Torsdag 9. oktober 2025. kl. 09.00 – 15.00.

Sted: Nannestad kommune (muligens i det nye lokalet på Herstua, i Maura). Nærmere beskjed kommer i innkallingen.

Solveig/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg: Ingen.